

27/15

114

27/15

» Przeszyła mi serce strzała
Ostra, cieniutka, wysmukła,
Może była srebrna, może nawet złota.
Przebiła na wskroś serce
Konata omdlała, bez sił, bez ratunku,
Bo nie było w pobliżu lekarza.

Właśnie przechodził мимо
Chudy szewe Potatajko,
Brudny, osmolony,
Z torbą przez plecy,
W której chował gnyp, szydło, igłę,
I inne przybory.

Widząc, co się dzieje,
Wjął czarną tapę, serce
I zeszył je grubą dratwą,
Po prostu zacerował jak
stary trep.

I coż powiecie?
Serce zaczęło znowu bić
i bije,
Chodzi jak zegarek,
który wskazuje dokładny
czas.

/Leopold Staff/
„Serce”

Polska

na płótnach Mistrzów

- wybrane krajobrazy

i fragmenty dziejów -

Jan Matejko
-1838-1893

-Wernyhora - Szkic olejny -

Pan-Dziad z lira,
-Wernyhora!
Wly mnie znany
-spodziewany...
Wly na koniu,
siwym koniu,
popzed dom mój,
z wieścią!
/S.Wyisp. - „klesele”/
1869-1907

Artur Grottger. Z cyklu „Lituania” - „Widzenie”

Artur Grottger. - „Polonia“ - „Bitwa“

Artur Grottger - „Polonia“ - Schronisko -

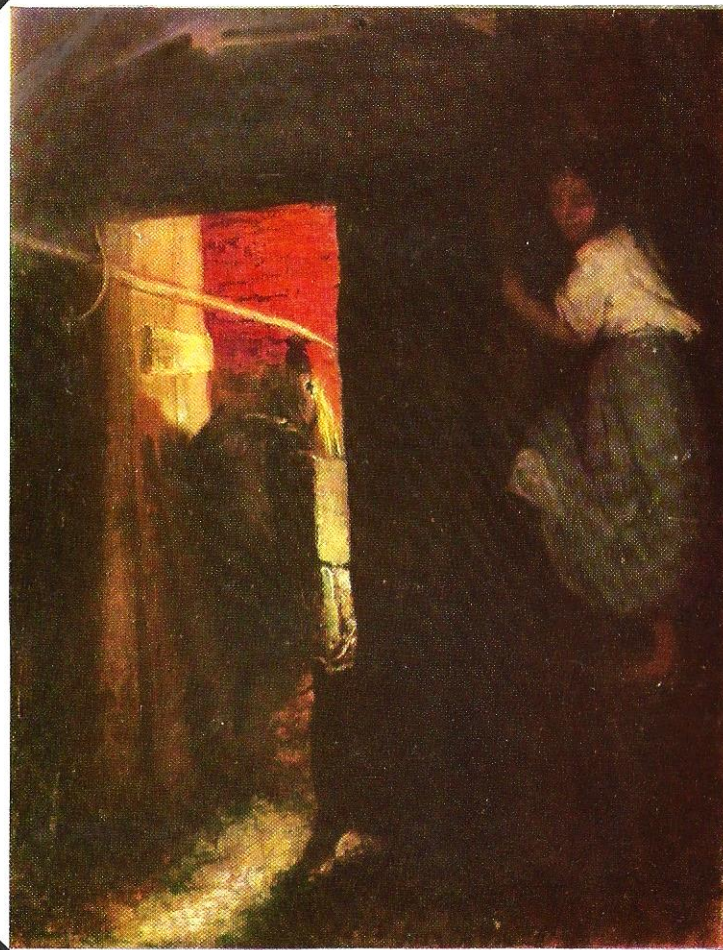
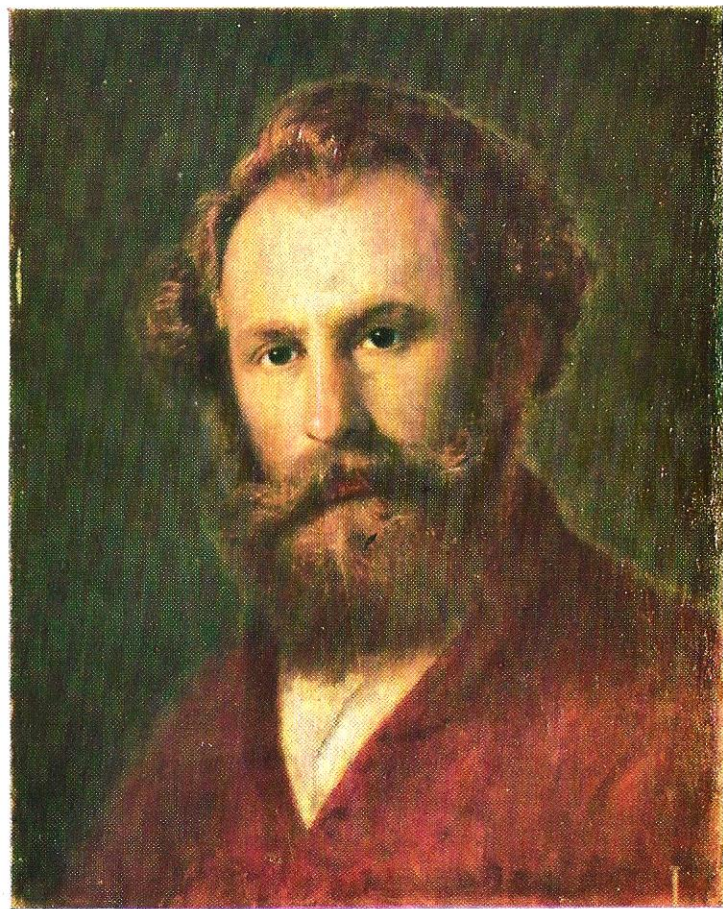

Artur Grottger
1837 - 1867

- Potyczka -
- Zasadzka -

Arthur Grottger - „W parku“ -

Aleksander Kotsis
1836-1877

- Autoportret -

- Wnętrze izby -

Aleksander Kotsis

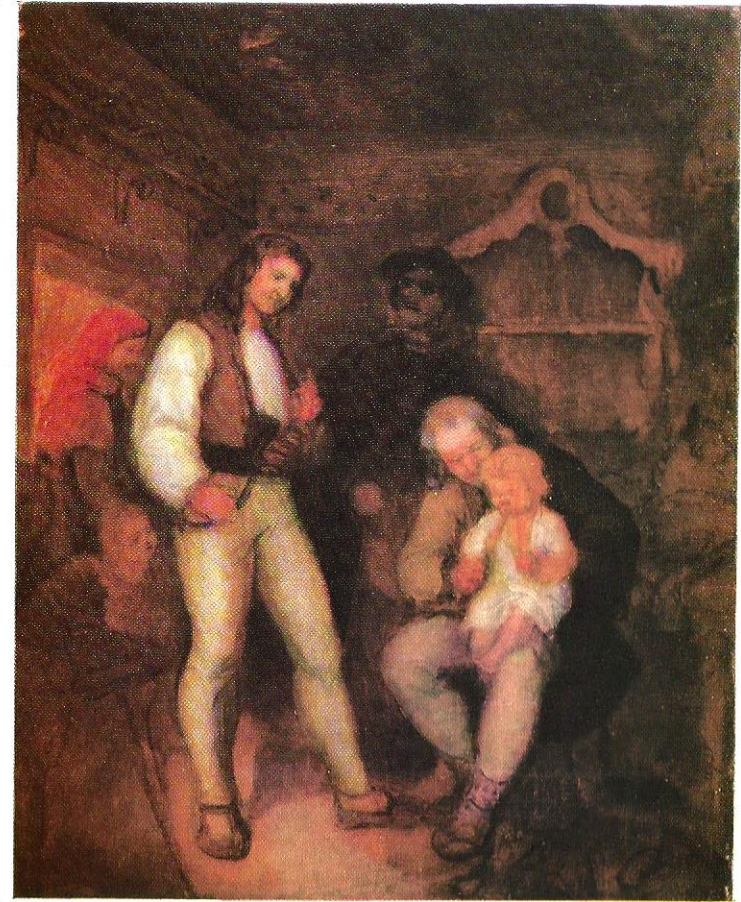
1836-1877

Łacha piasku

"Chato moja, chato,
W tobie niebogato —
A mnie nawet w niebie
Będzie źle bez ciebie."

/ Michał Bałucki /
1837-1901.

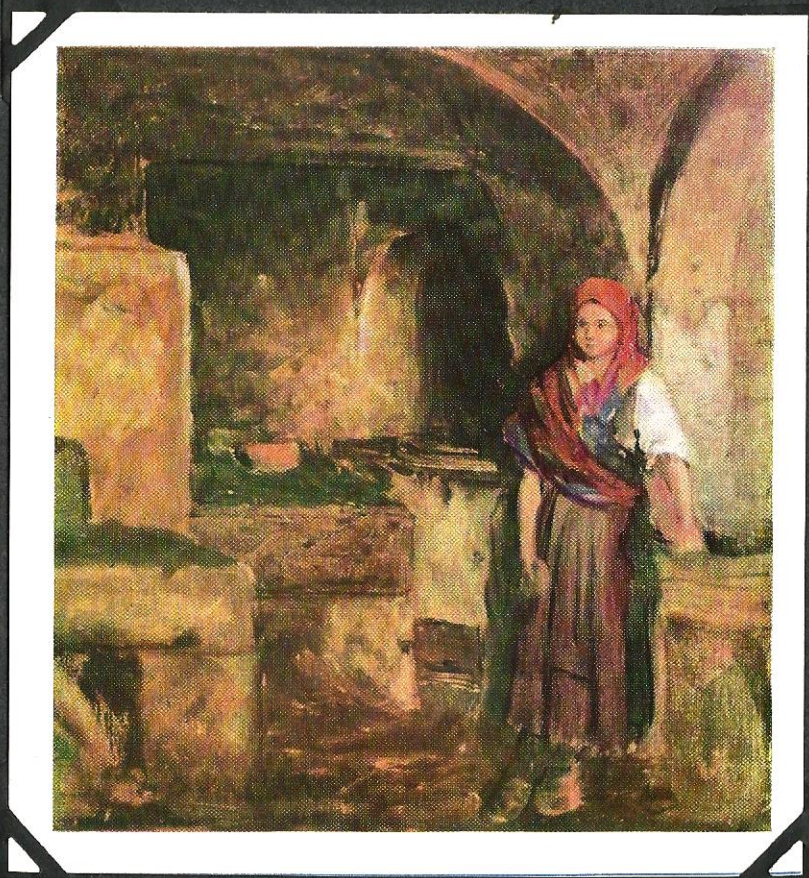

a. Kotsis

Góral w chacie
Rodzina góraliska

Sierotka
Cyganie

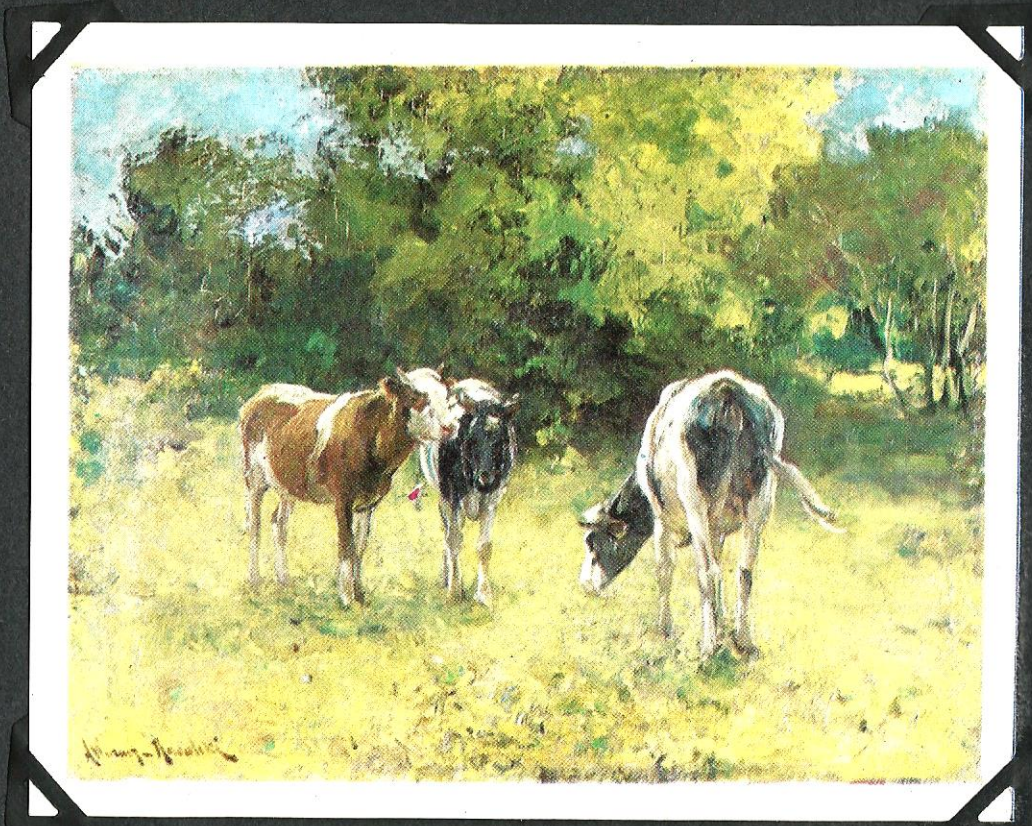
A. Kotsis - W kuchni -
- Pized chatą -

Alfred Wierusz Kowalski

1849-1915

Sanie przed chatą

We mgle
Krowy na pastwisku.

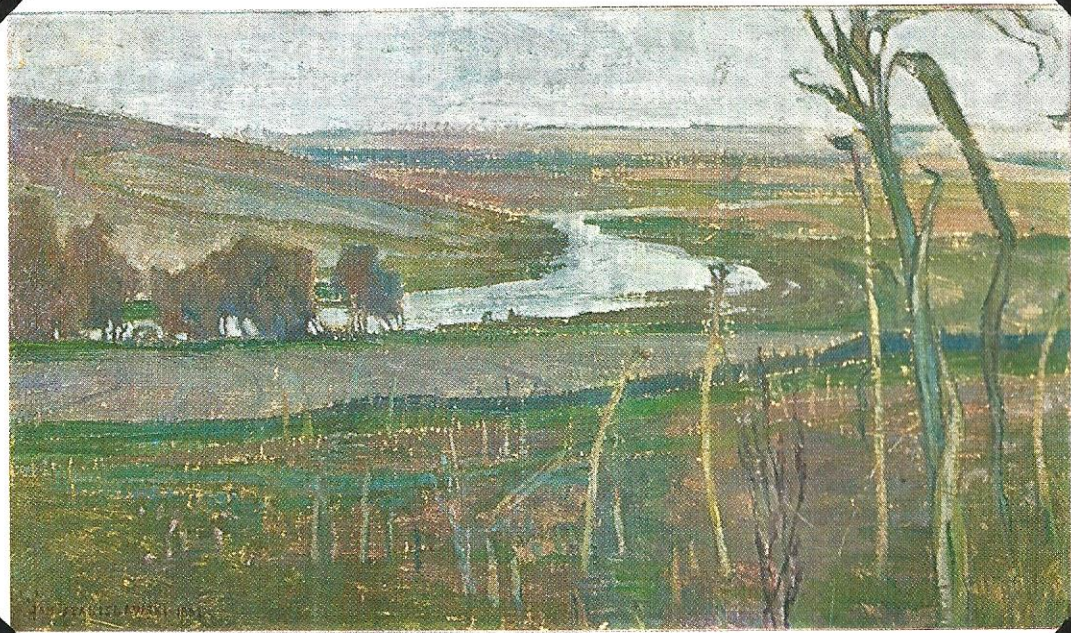
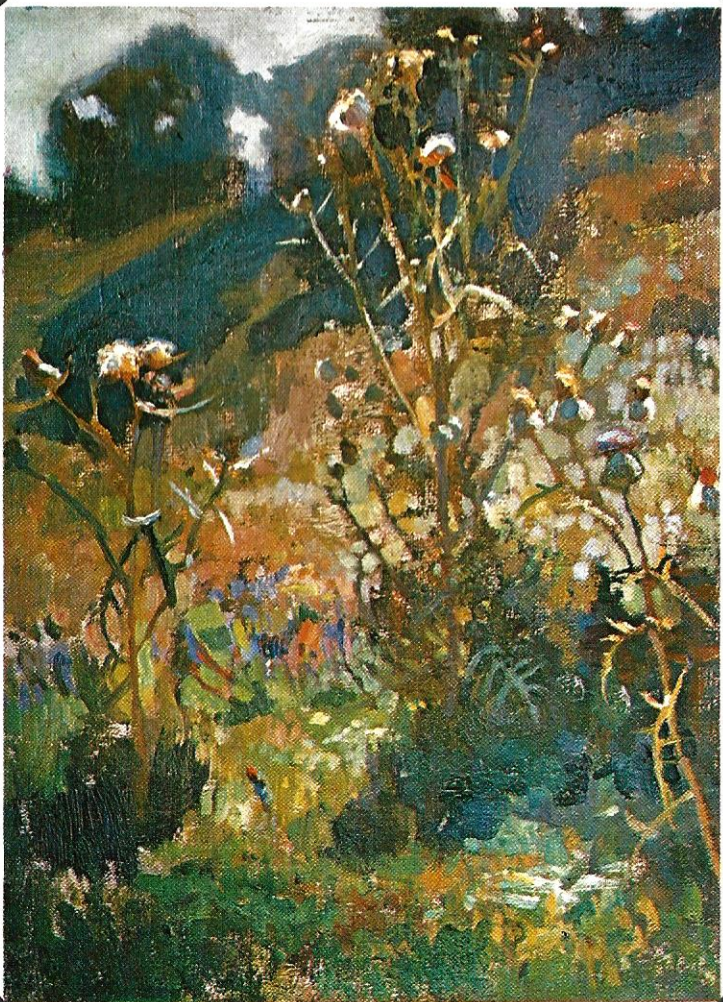
Napad wilków

Wypadek w podróży.
Wyjazd powozem.

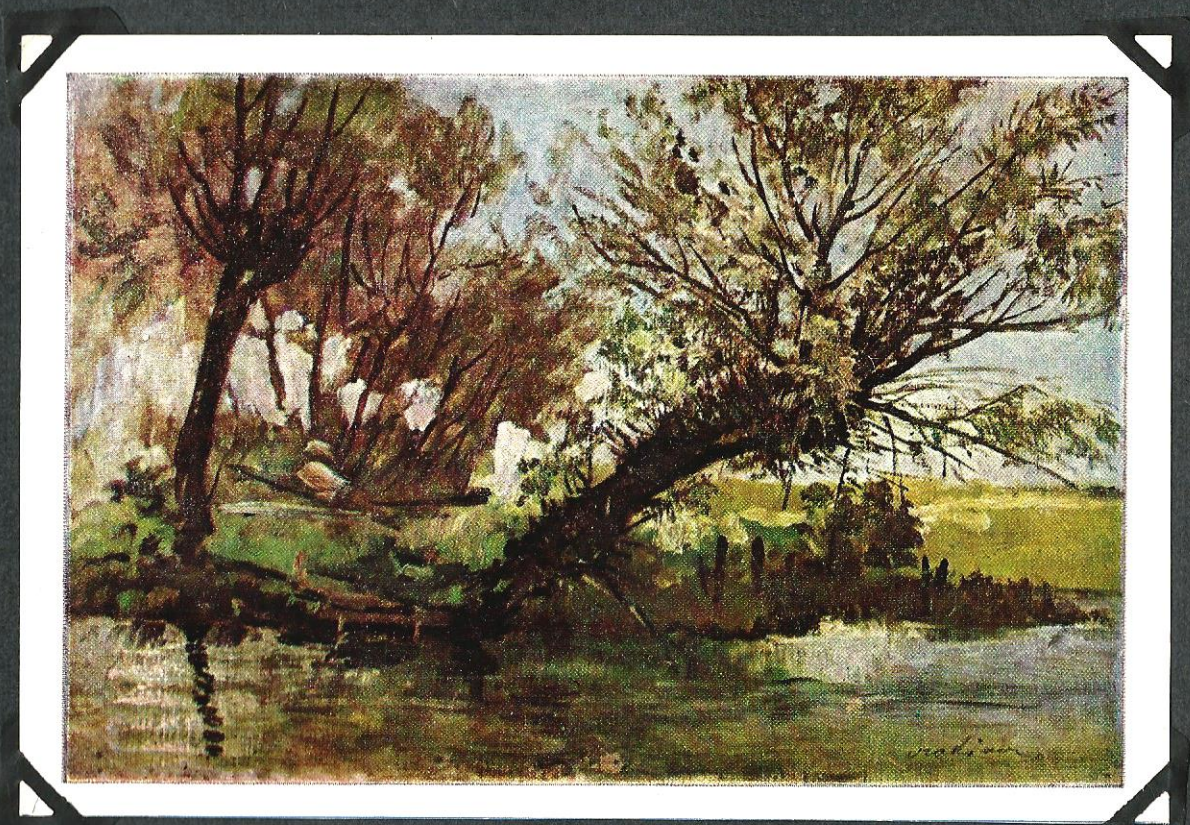

Na stanowisku
Powrót z polowania

Jan Stanisławski
- Bodiaki pod słońce -
- Zima -
- Pejzaż jesienny z rzeczką -

Realistyczny pejzaż
w malarstwie polskim.

Antoni Kozakiewicz
1841 - 1926
Wieżby

„A kto ciebie, ty wiezbino, wychował?
A kto twoje fujareczki czarował? ...

Wlykarmiła mnie ta ziemia, ta matka,
Ptakiwała ze mną, bixza, sąsiadka...”

/Maria Konopnicka /
1842 - 1910

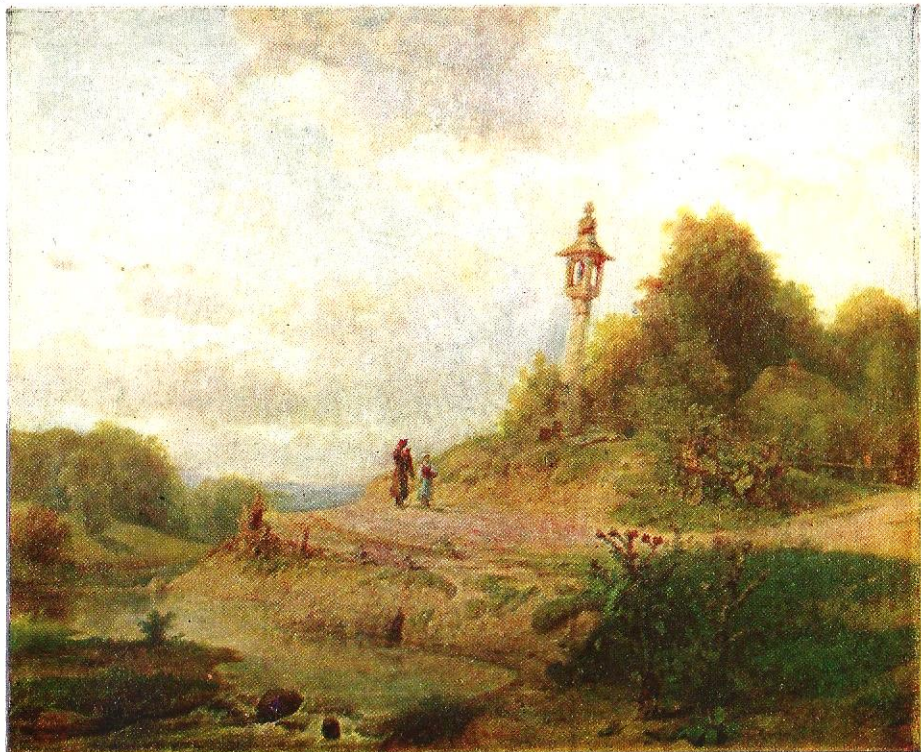

Henryk Grabiński (1842-1903)
wieś podkrakowska.
Aleksander Świeżewski (1839-95)
Pejzaż w lecie

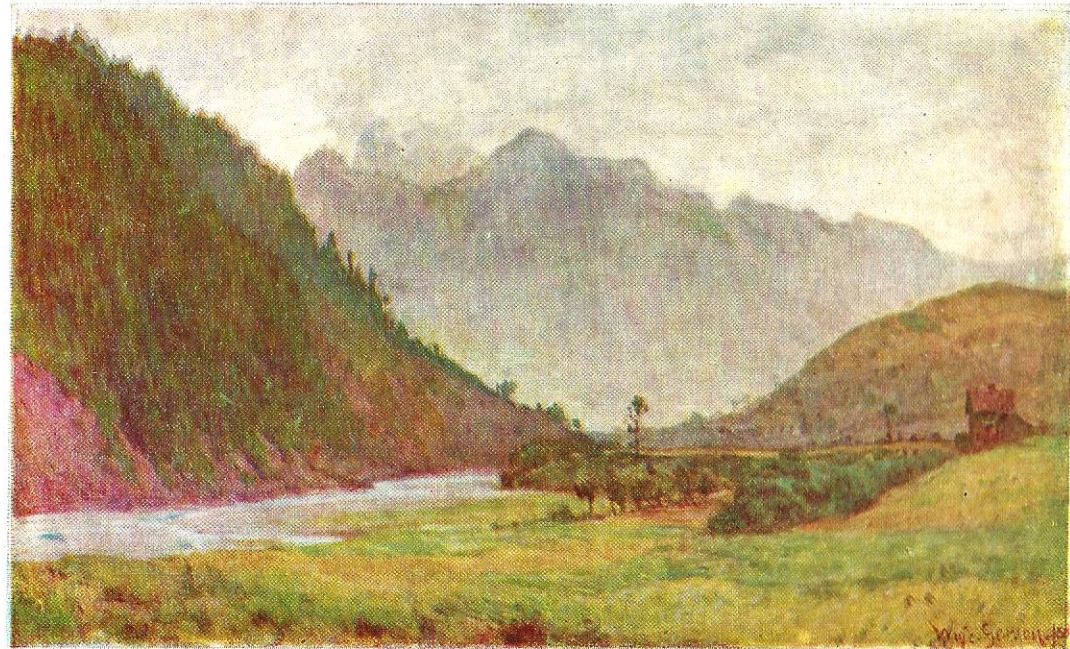
Aleksander Świeszewski (1839-95)
Wież Maśławice

Roman Kochanowski (1856-1945)
Krajobraz zimowy.

» Wysokie góry i odziane lasy!
 Jako rad na was patize, a swe
 czasy
 Młodsze wspominał, które
 tu zostały,
 Kiedy na statek człowiek
 mało dbał »

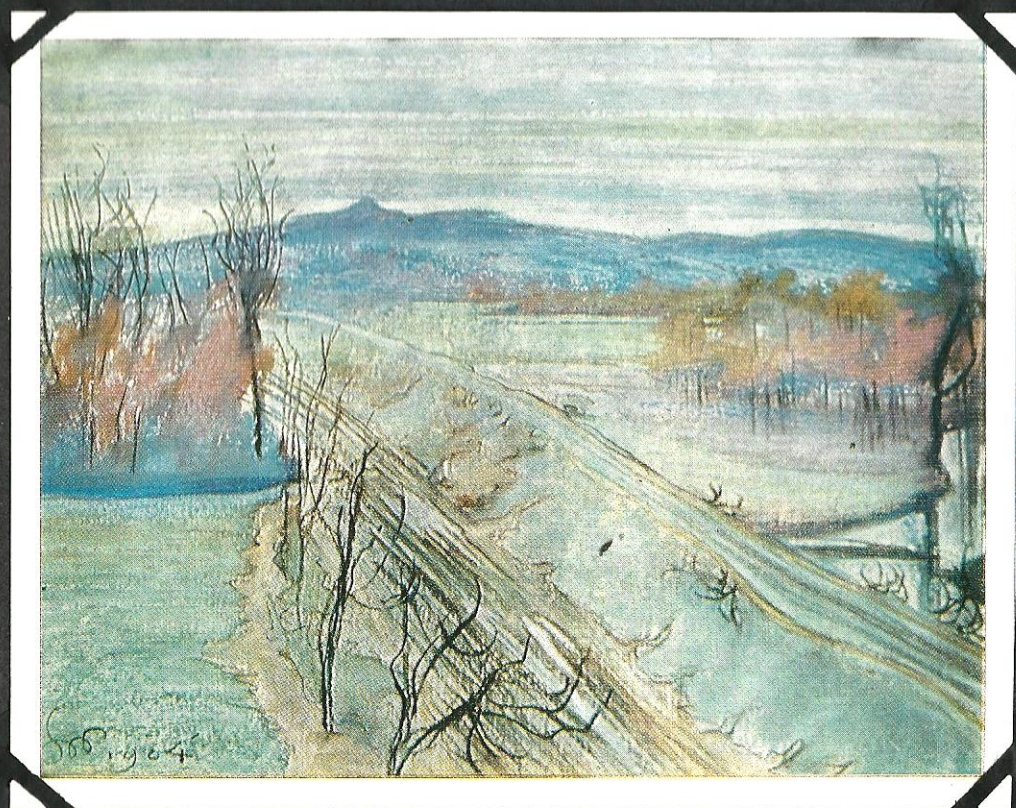
/ Jan Kochanowski
 - „Do gór i lasów” /
 1530-1584

Wojciech Gerson (1831-1901)
 - Droga nad rzeczką,
 - Krajobraz z Pienin -
 - widok ze Szezawnicy -

Hipolit Lipiński (1846-1884)
Dworek w Dębnikach

Stanisław Wyspiański (1869-1907)
Widok na Iłopiec Kościuszki

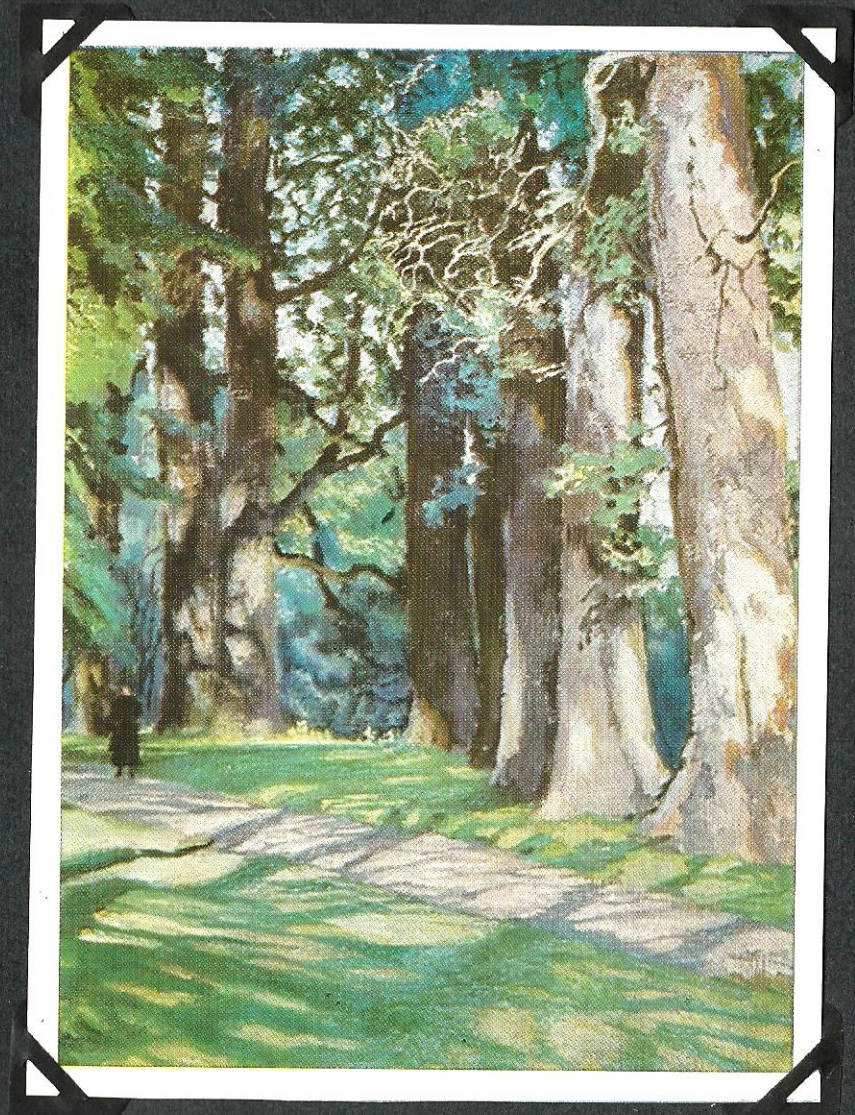

Józef Chełmoński (1849-1914)
Czajki

Ferdynand Ruszczyk (1870-1936)
Przedwiośnie.

Józef Mehoffer (1869-1946)
Białodzień

Józef Pankiewicz (1866-1940)

Pejzaż podgórski

Leon Wyczółkowski (1852-1936)

Giewont w śniegu.

„ Optyń mnie, ciemny lesie,
Owiń mnie, dżdżysta mgła:
niech mi się w oczach niesie,
co było duszą, ma.

Kochałem cię, Wyżyno,
kochałem cię, o Dal! ...

kochałem obecność duszy
i dumny w pustkach żal... ”

/Kazimierz Pizerwa - Tetmajer/
1865-1940

Julian FaTat - Śnieg -

Jacek Malczewski

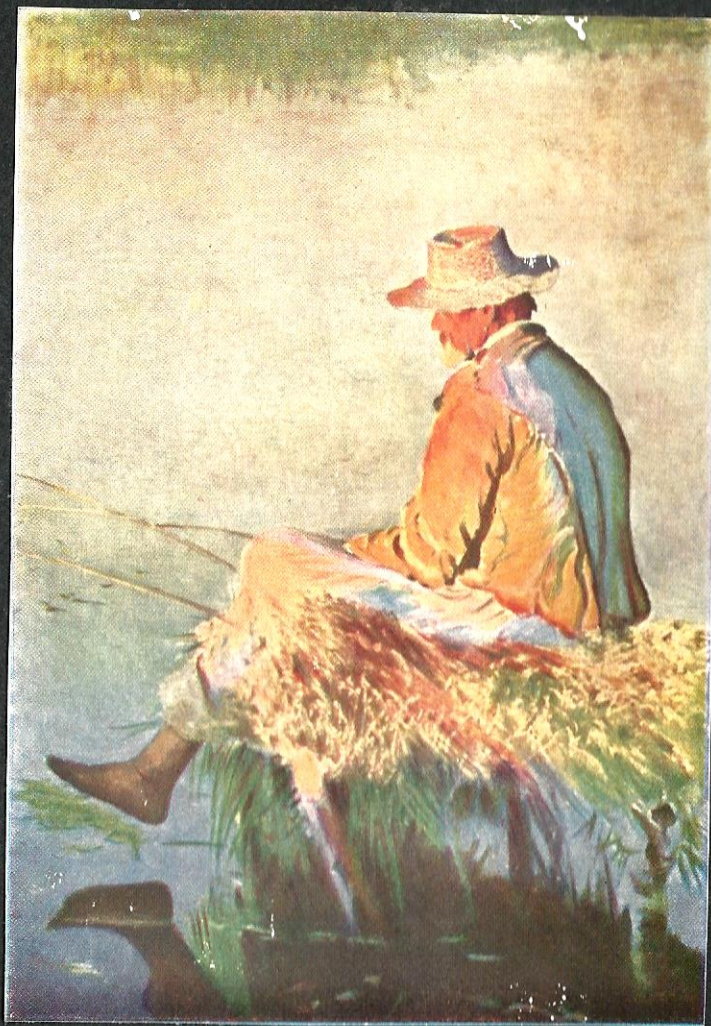
- 1854 - 1929 -

- Pejzaż zimowy -

Leon Wyczółkowski

- 1852 - 1936

- Rybak -

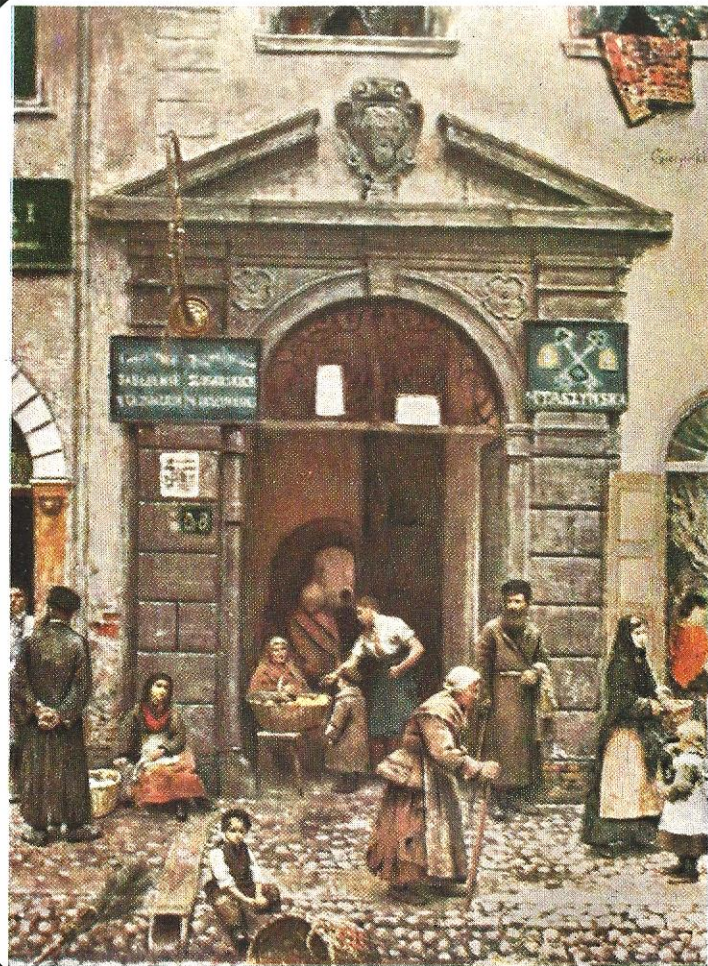

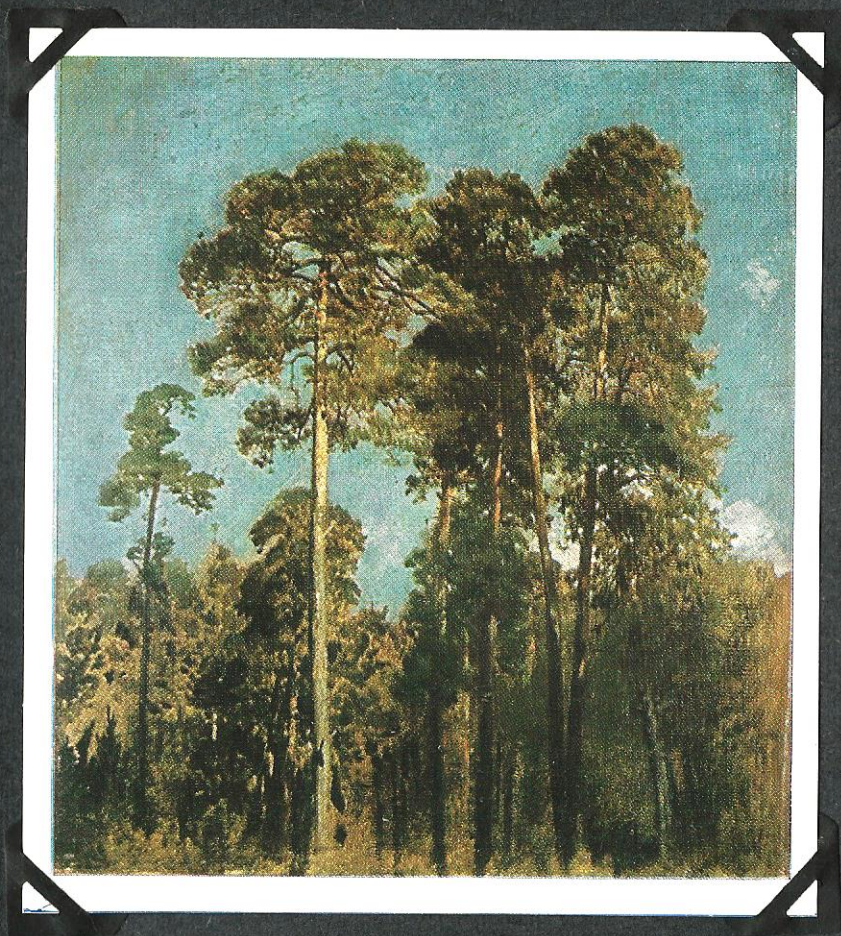
Stanisław Wyspiański

– Widok z wieży Zygmuntowskiej –

– Widok z okna pracowni –

Aleksander Gieryski - Brama na Starym Mieście w Warszawie

„ Najlepiej ta piosenka śpiewa,
którą się w sen kołyszą, dziewczyna,
kiedy w powiewie liść szeleści
I ucho jak młócenie pieści.
Posłuchaj ze mną, tego szumu,
Wpiszę go tobie do albumu.”

Maksymilian Gierzyński (1846-1874)

Sosny.

/Leopold Staff/
1878-1957

Józef Szermentowski

- 1833-1876 -

- Odpoczynek oracza -

- Gaj -

J. Szermentowski

- jezioro w lesie -

- Gaj dębowy -

J. Szermentowski

-Była schodzące do wodopoju-

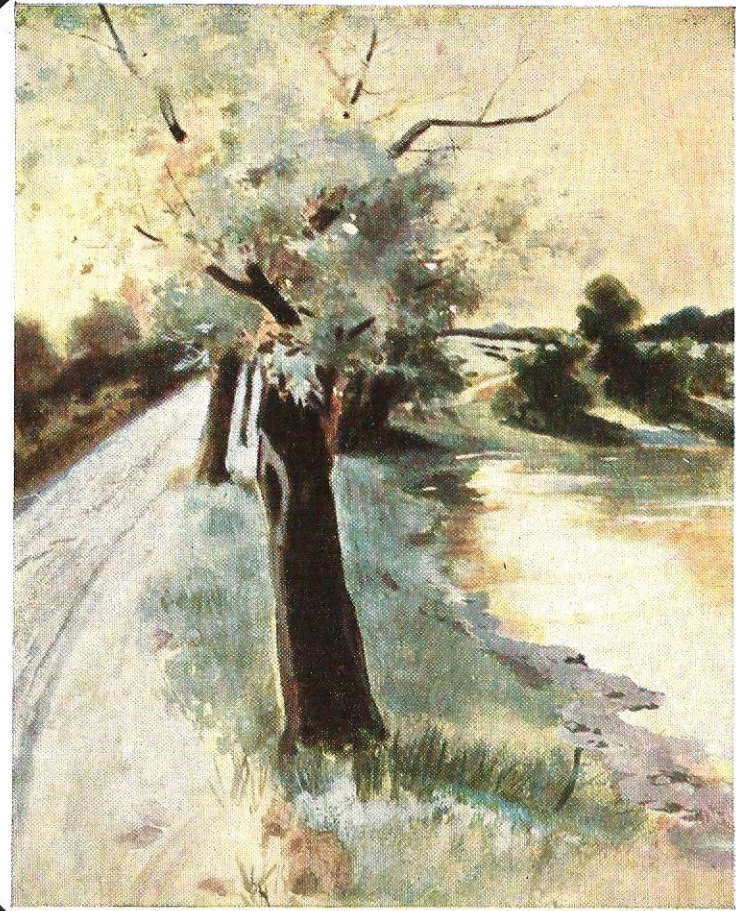
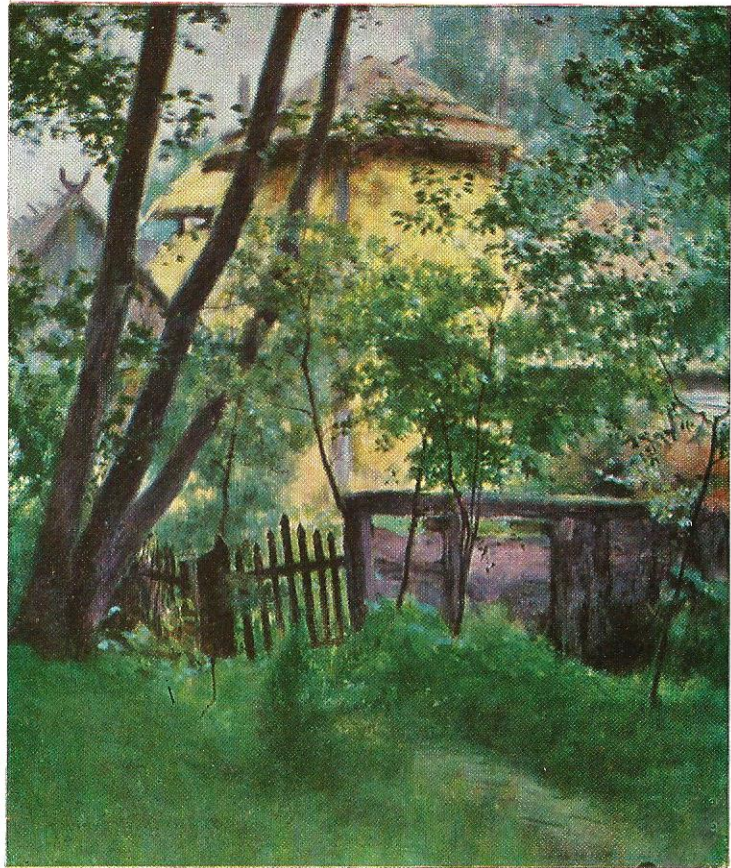
»Taka mi wioskę wymaluj w dolinie
Od zboż wesota, a od jodeł smutną,..
Niechaj się cała chowa w jarzębinie,
Niech na jej Takach siwe leży płótno.
y niech tak idą, rozgłośno po Tanie
Dzwonki jałowic i z biczów klaskanie,
Niechaj tak wierby dumają, u strugi,
Cień przedachodni rzucając i długi, „
y taka, echa, błękitność daj w koto....

/ Maria Konopnicka /

1842 - 1910

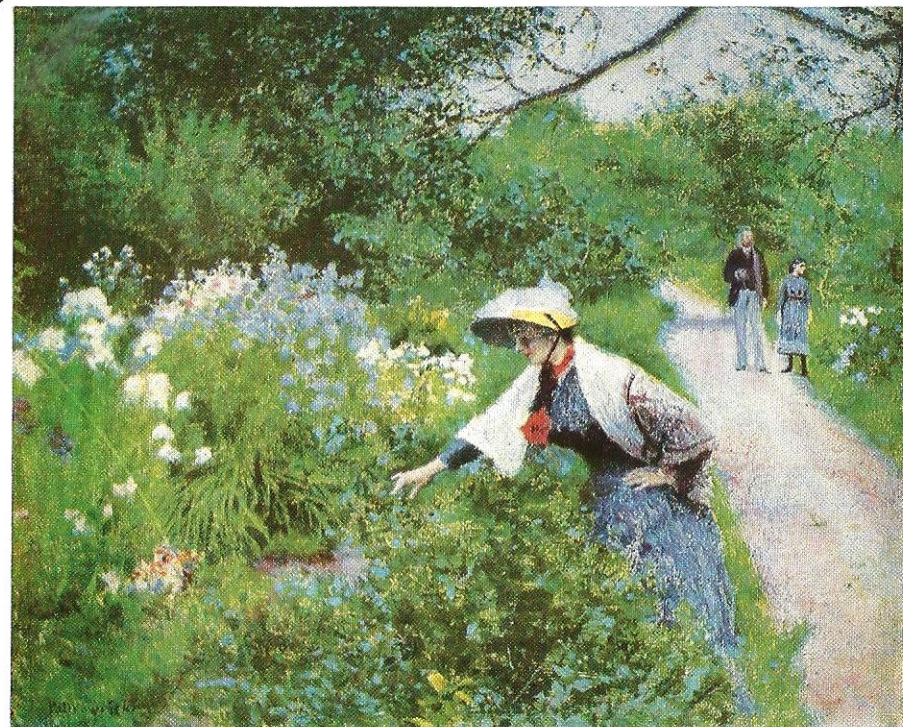
Władysław Podkowiński

1866 - 1895

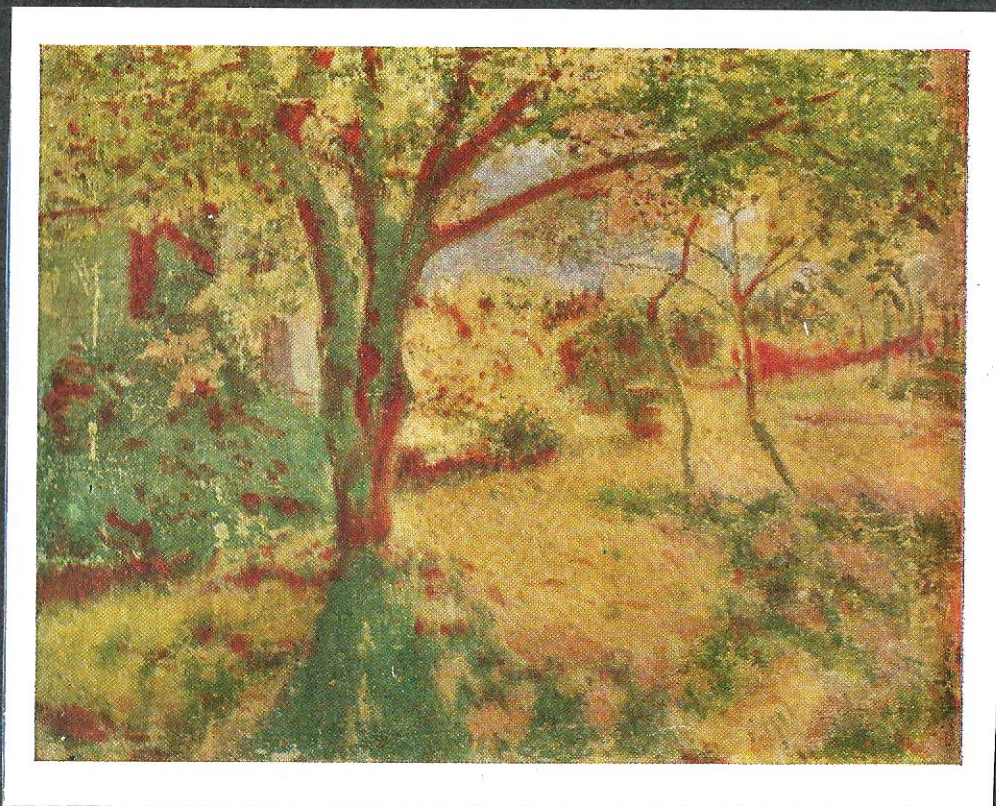

Brdg.

Droga z wiezkami
naol stawem

W ogrodzie przy klombie.
Mokra Wieś.

„Był sad.

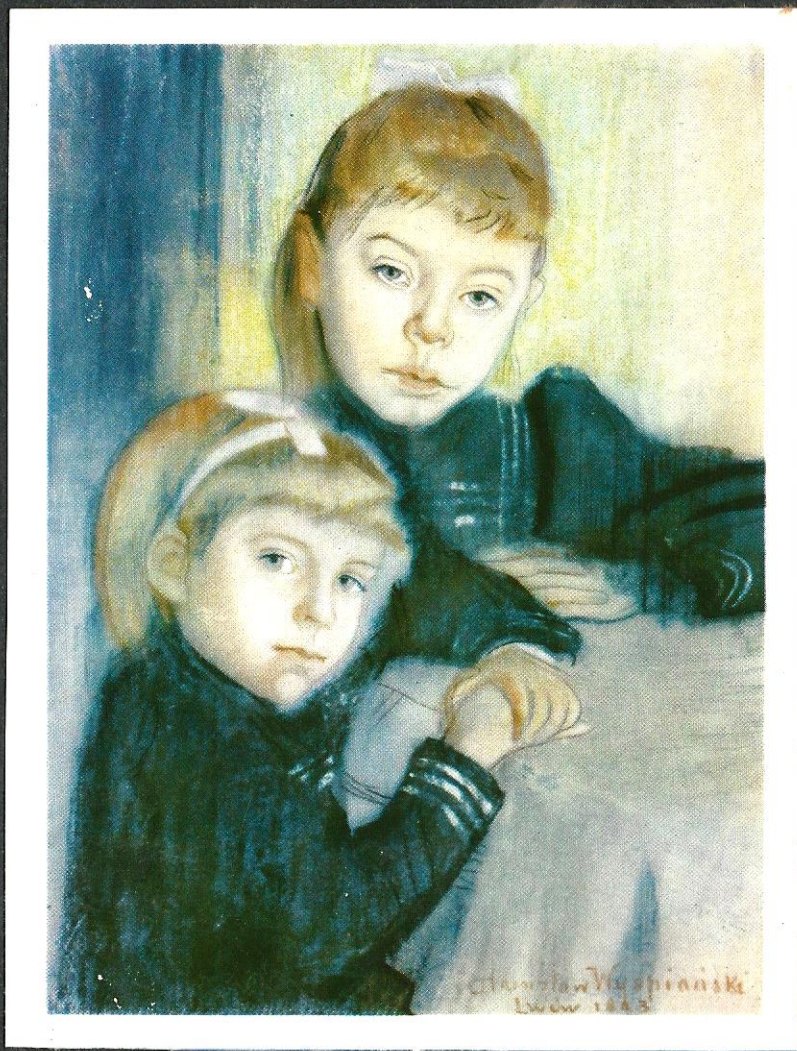
Dziewa owocne, zasadzone w rzędy,
Ocieniały szerokie pole; spodem grędy...”

/ Adam Mickiewicz

„Pan Tadeusz”
księga II /

Władysław Podkowiński
- Sad w Chizesnem -

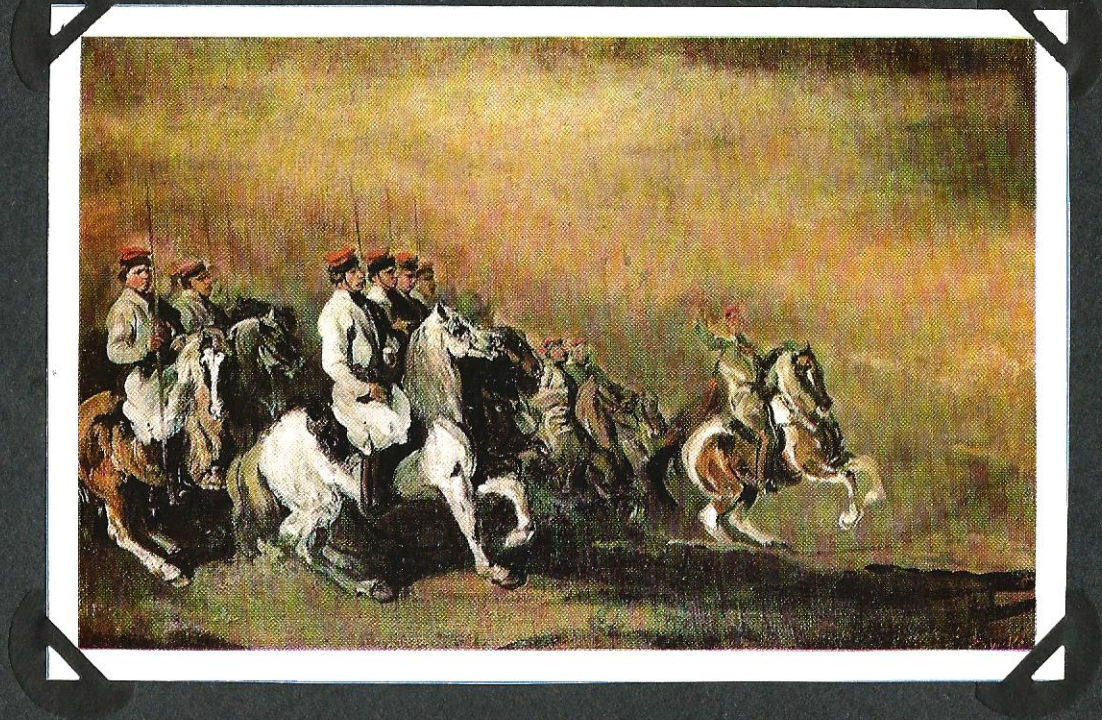
1798-1855

Stanisław Wyspiański
- Portret dwóch dziewczynek -

Juliusz Kossak - 1824-1899
-Chłopiec na koniu na tle krajobrazu-

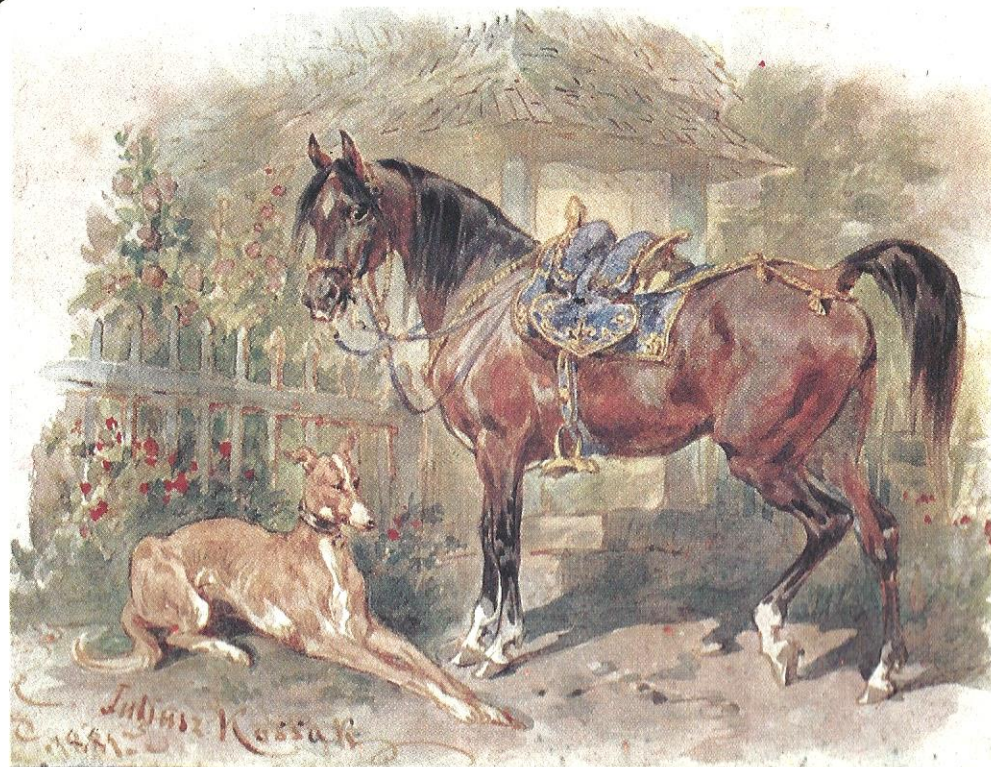
Piotr Michałowski

-1800-1855-

-Oddział krakusów-

Juliusz Kossak - 1824-1899 -
- Potyczka -

Juliusz Kossak
- Stadnina na Podolu -
- Kon' i pies -

"Czarny mój rumak jak burliwa chmura,
Gwiarda na czole jego jak jutizenka bTyska,
Na wole, wiatrów puścić strusiej gzywy pióra,
A nóg białych polotem bTyskawice ciska."

Juliusz Kossak
—Farys—

/Adam Mickiewicz — "Farys" /

1798-1855

Juliusz Kossak
-Krakowskie wesele-

- Póki dorożka dorożką,
a koń koniem, dyszel dyszlem,
póki woda płynie w Wiśle,
jak tutaj wszyscy jesteście,
zawsze będzie w każdym mieście,
zawsze będzie choćby jedna,
choćby nie wiem jaka biedna:
ZACZAROWANA DOROŻKA
ZACZAROWANY DOROŻKARZ
ZACZAROWANY KOŃ

/K.I. Gałczyński/

J. Kossak.

- Woznica warszawski -

» Starzec stał zamyślony,
niemal smutny. A gdy
się doń cisnęli wszyscy,
rzekł: ... Wtady nie
pragnąłem ani mi się, jej
dobić. Kazaliście mi
ją wziąć, biore, i dzierżyć
będę, tak, aby Tad krewita-
- Rozkazuj i rządź! -
zaczęto wołać... Niech
będzie, jako rzekniesz,
niech będzie! -
- Czuwaj nad nami,
jakeś nad pszczołami
swymi miał pieczę. -

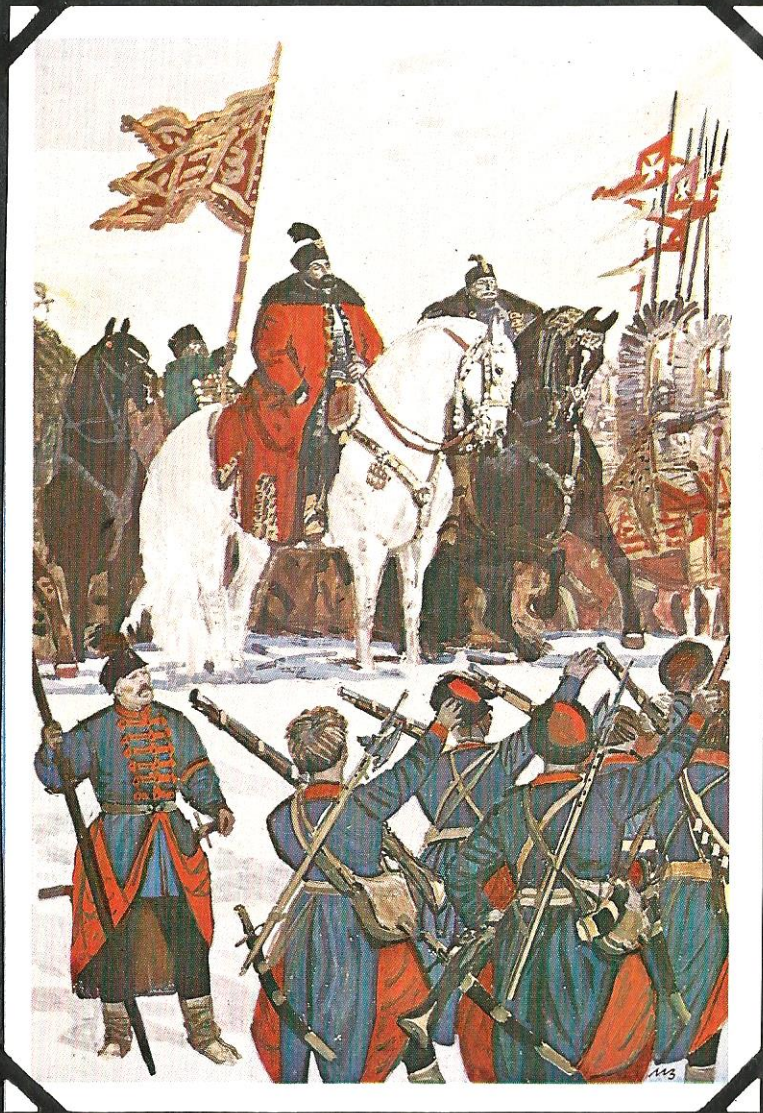

/ J. J. Kraszewski
- „Stara baśń.” /
1812 - 1887

Witold Pruszkowski - 1846 - 1896 -
- Ofiarowanie korony Piastowi -

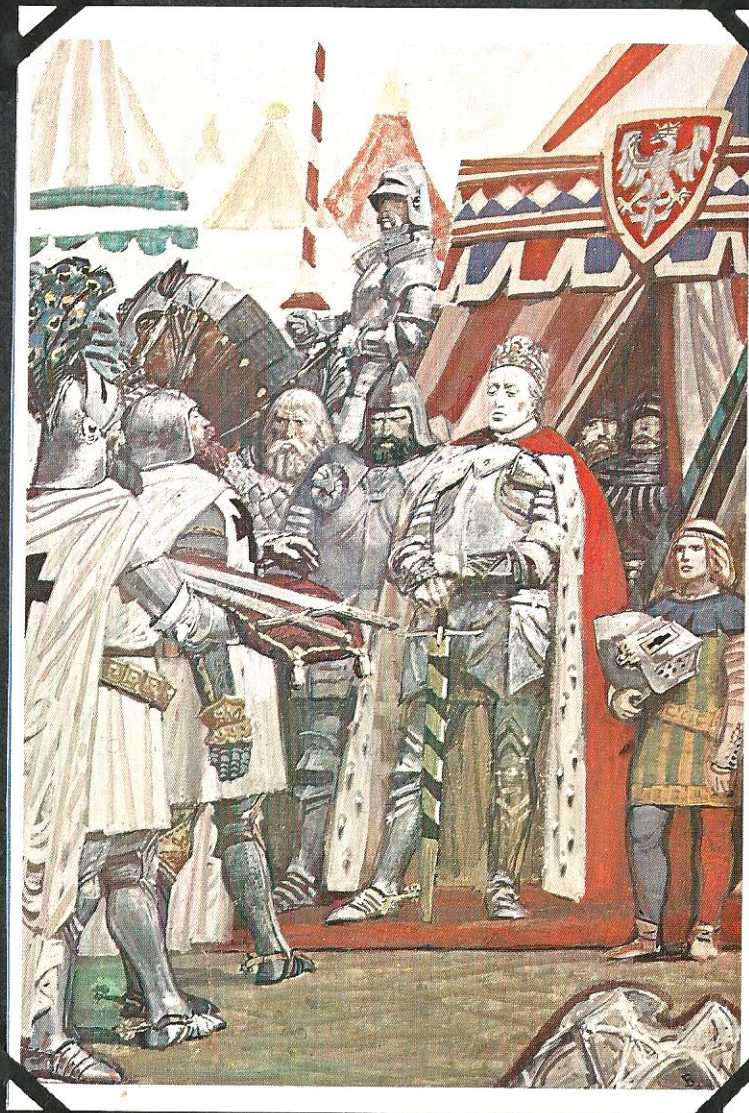
Michał Bylina - ur. w 1904
- Bolesławowa drużyna.

M. Bylina
- Stefan Batory -

" Król zjechał właśnie z nadbrzeża jeziora i udał się, na lewe skrzydło do polskich chorągwi... , gdy nagle dano mu znać, iż dwóch heroldów zjeżdża od krzyżackiego wojska... w jasnym świetle słońca widziano ich doskonale... Szeregi rozstały się, przed nimi, oni zaś zsiadłszy z koni stanęli po chwili przed wielkim królem... — Mistix Ulryk — rzekł pierwszy herold — wzywa twój majestat, panie, i księcia Witolda na bitwę, śmiertelną, i aby mestwo wasze, którego wam widać brakuje, podnieść, się wam te dwa nagie miecze — / Jagiello /: — Mieczów ci u nas dostatek, ale i te przyjmuję jako wróżbę zwycięstwa — "

/ H. Sienkiewicz - " Krzyżacy " /
1846-1916

M. Bylina

- Grunwaldzkie miecze -

M. Bylina
—Rastawice—

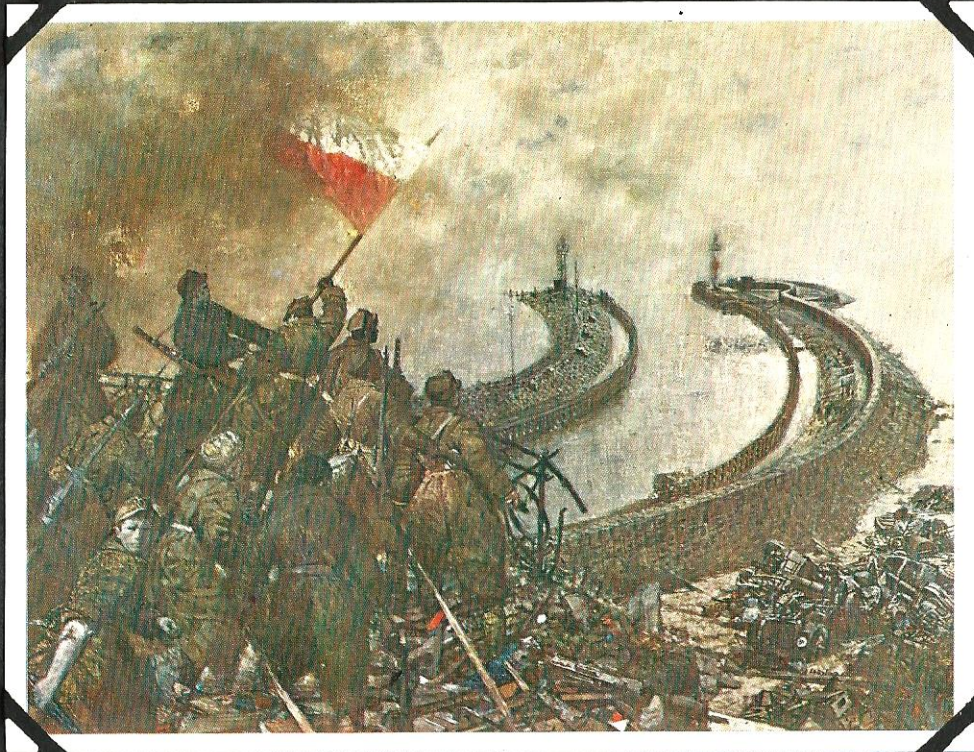
M. Bylina

— Król Jan III Sobieski —

„Polskie wojska wpadły w tak wielki zapęt bojowy, że jeszcze nie odsapnąwszy (jeszcze) po bitwie, Chocim zdobyły. W samym obozie Tupy wzięto niezmiernie. Sto dwadzieścia dział, a z nimi tuzysta chorągwi i znaków przestał hetman wielki z ... pola. — Sam pan Sobieski stanął w kapiącym od złota i bisiorów namiocie Husseina-baszy... Za czym zebrały się jazda i piechota... całe wojsko stanęło w bojowej sprawie... Zastępy rycerstwa.. wydały po trzykroć gromki okrzyk: Vivat Joannes victor !!!

A w dziesięć lat później, gdy majestat króla Jana III obalił w proch potęgę turecką, pod Wiedniem, okrzyk ów powtarzano od mórz do mórz, od gór do gór, wszędy po świecie...”

/H. Sienkiewicz - „Pan Wołodyjowski.”

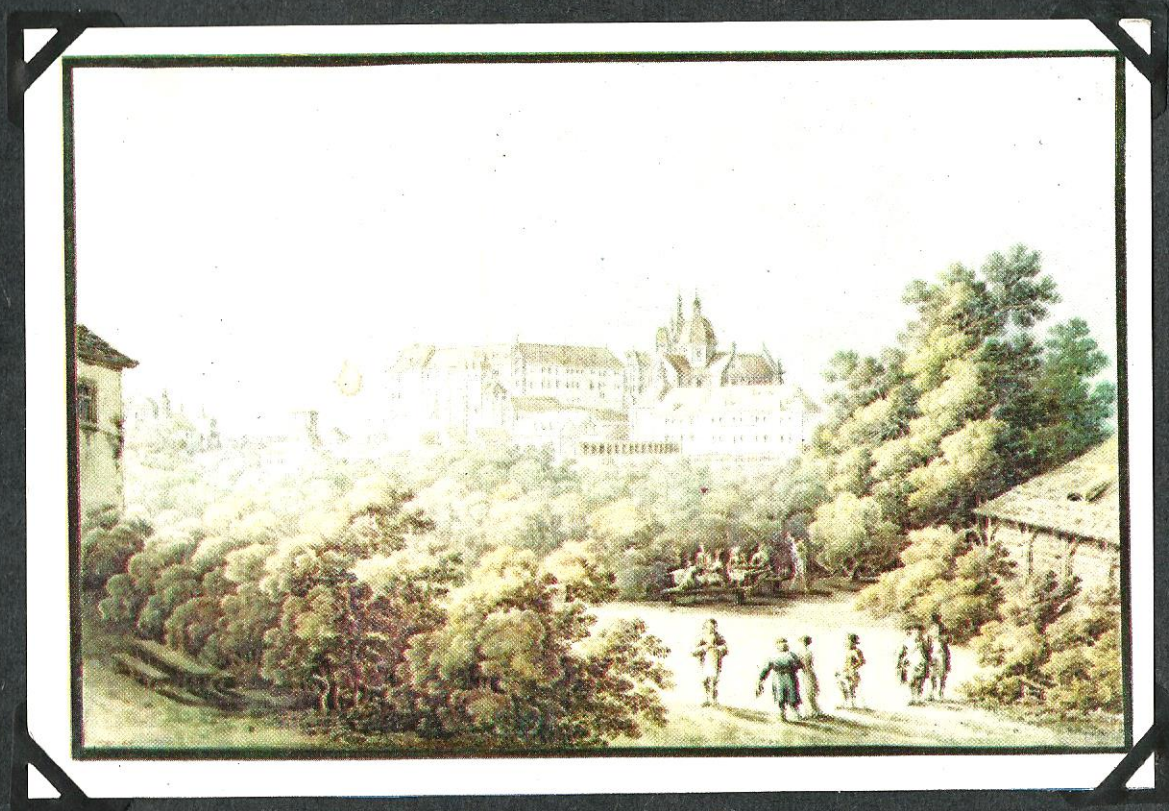

M. Bylina

- Kotobizeg -

- Bitwa nad Bzurą -

Zamki polskie w akwarelach
Zygmunta Vogla

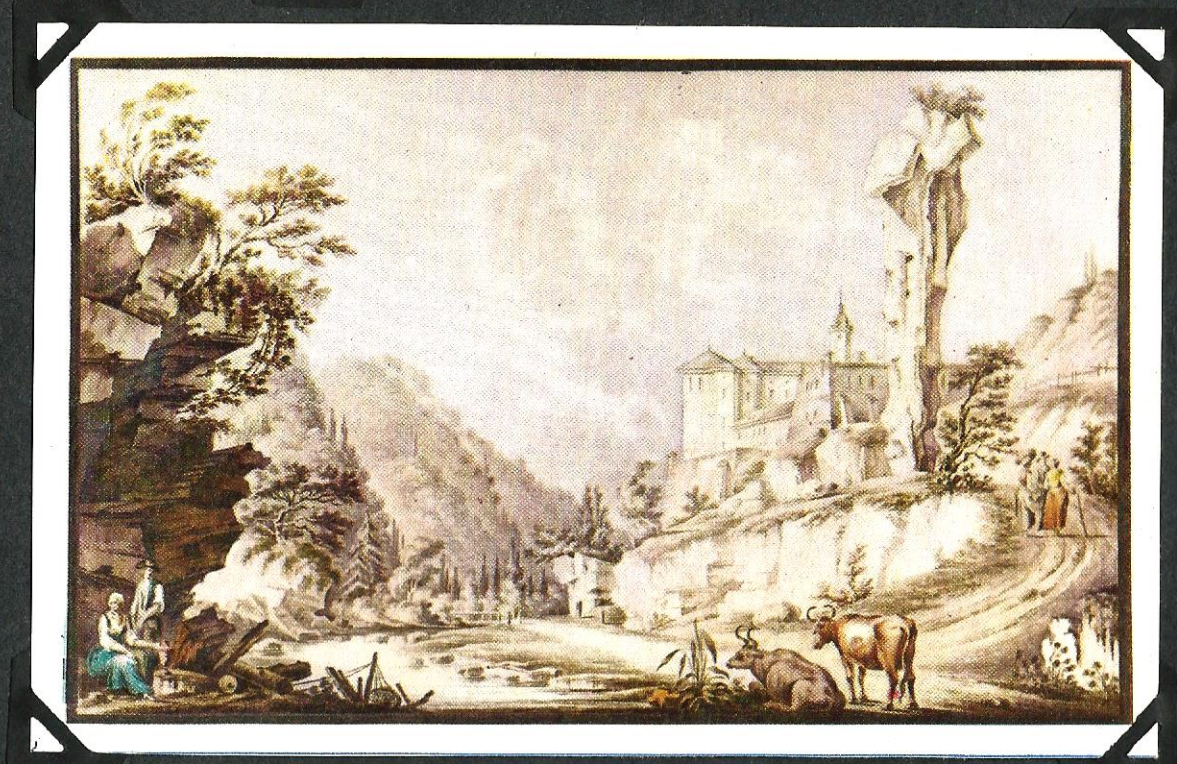
Zygmunt Vogel
1764-1826

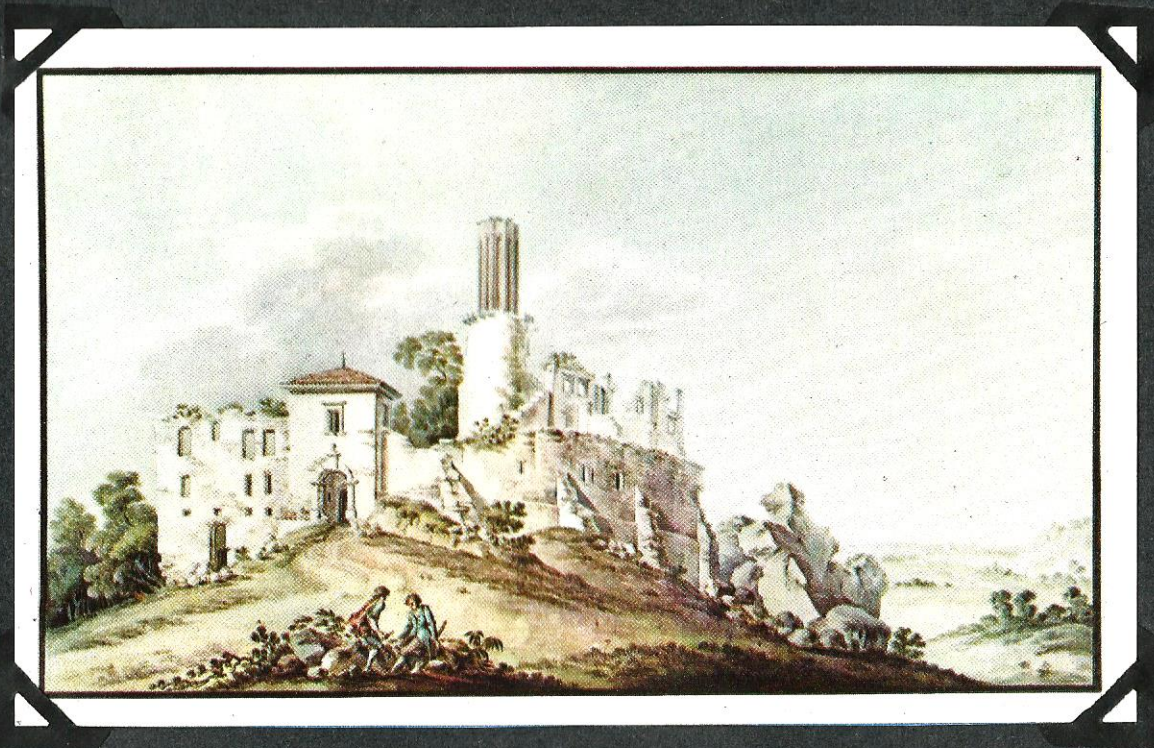
Widok na Wawel od strony
przedmieścia Wesola

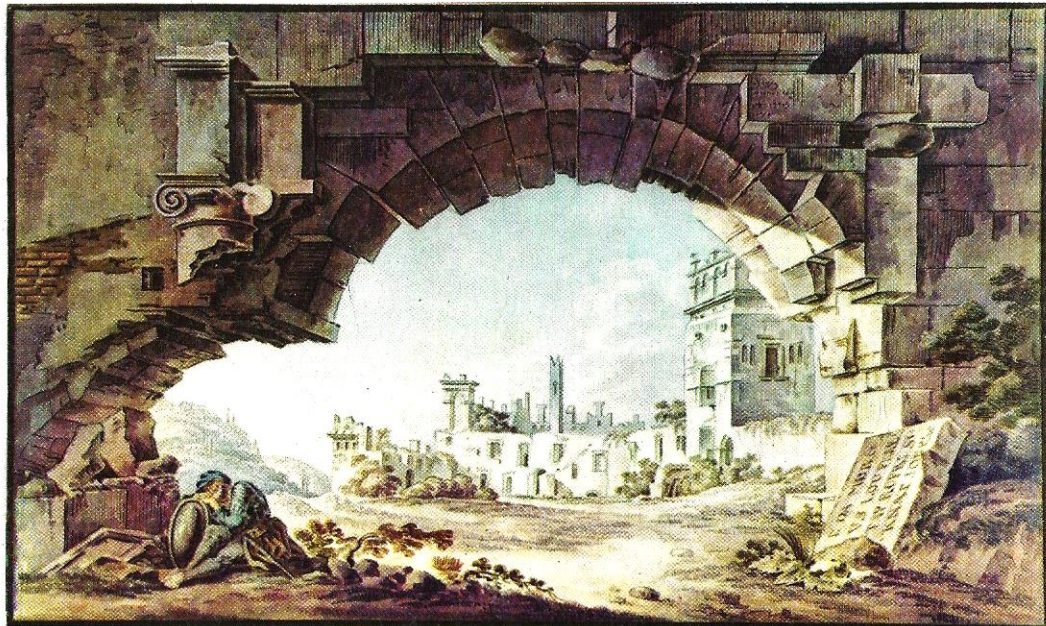
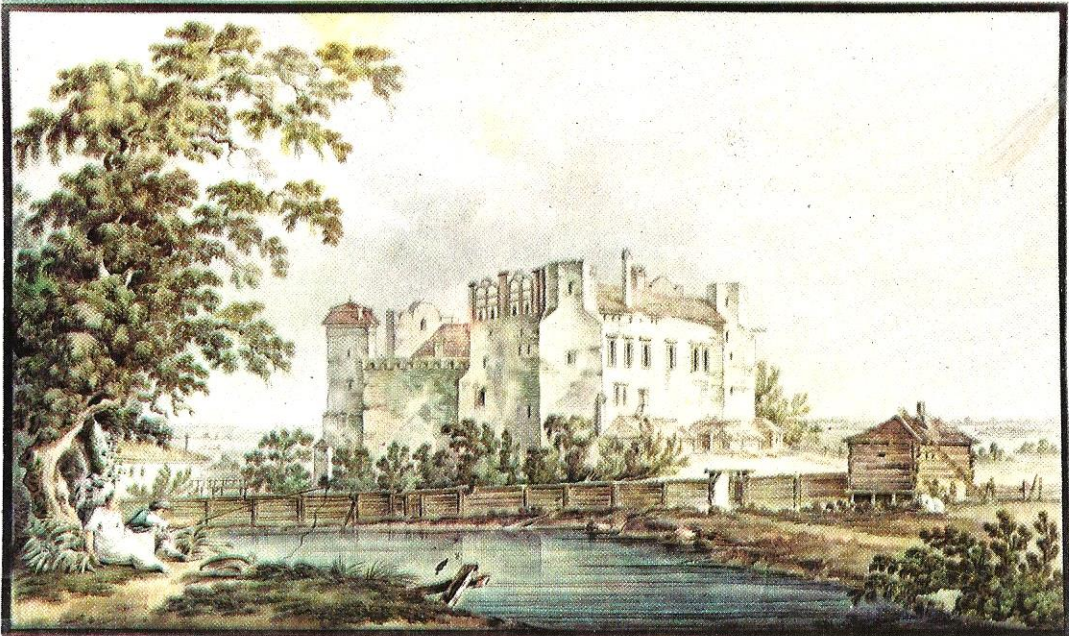
Widok zamku w Ojcowie.

Widok zamku w Pieskowej
skale

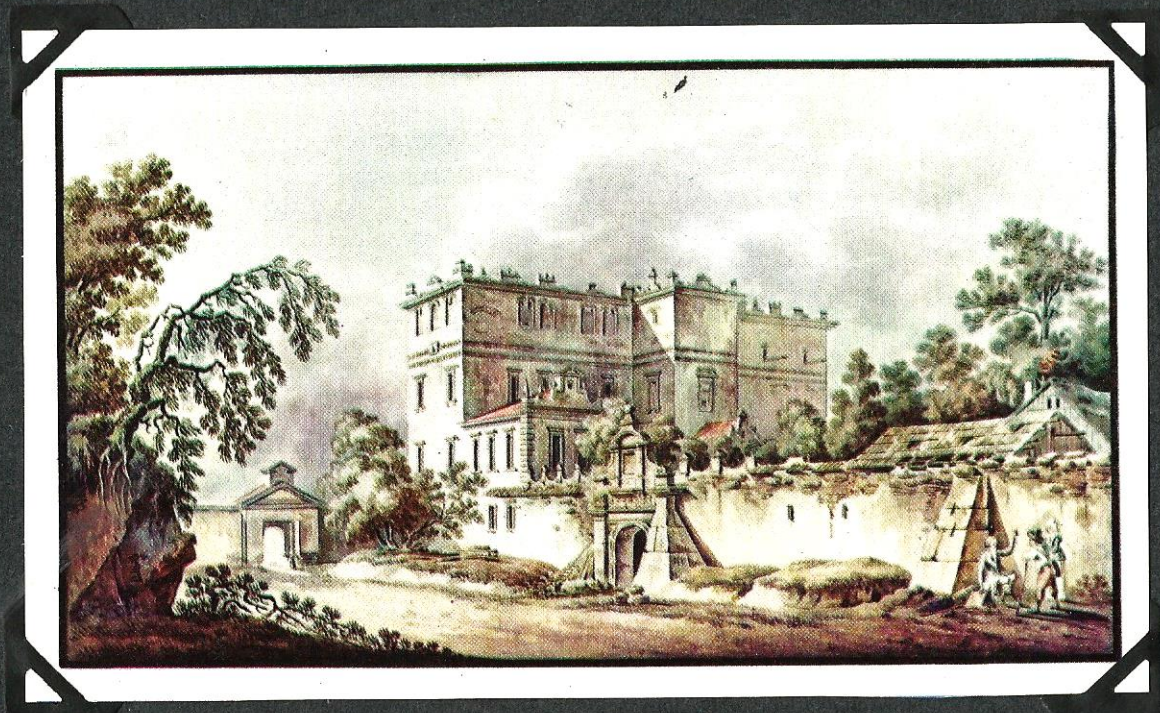
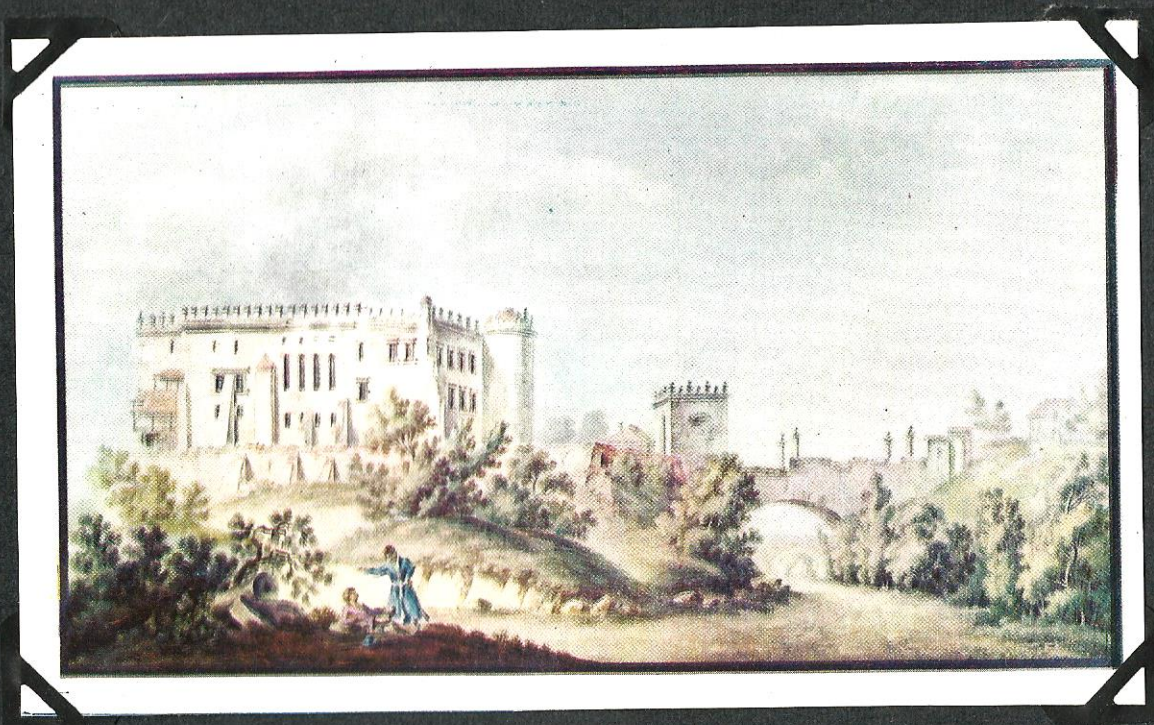

Rabsztyn koło Olkusza
Tęczyn.

Drzewica
Kazimierz

Widok zamku w Ossolinie
— — — w Krasnymstawie

» Przeminał czas! Przeminał czas
Tęczowej cudów powieści,
Już opustoszał święty las
I czarów w sobie nie mieści.

...

Przeminał czas! przeminał czas
Rapsodów stawy i miecza,
Zmalaty pieśni pośród nas
I pierś zmalata człowieka.

Lecz błysnie dzień! Lecz błysnie dzień,
W którym duch ludzki na nowo
Ożywi zeschnięty życia pień
Girlandą kwiecia różowa.

...

I żywych natchnień złota nic
Przewiaże prawdy zdobyte —
Co nieśmiertelne, musi żyć!
Choć zmienia kształty zużyte. »

/ Adam Asnyk /

1838-1897

"Sądźmy, przyjacielu, róże!
Długo jeszcze, długo światu
Szumieć będą śnieżne buze,
Sądźmy je przysztemu latu."

/Seweryn Goszczyński/

